

Windpark Holtum-Noord

Verlag dorpsgesprekken Roosteren / Dieteren 16.04.2019

Inleiding

In totaal zijn er zes bijeenkomsten gepland met bewoners in de omgeving van de gewenste windmolens. De beoogde plek is een gebied waar de molens ook daadwerkelijk kunnen verrijzen. Onderzoeken wijzen uit dat dit mogelijk is. Ook is de gemeente op zoek naar aanvullende windlocaties. Met alleen zonnepanelen gaat het niet lukken. Naast zon is er ook wind nodig.

Waarom windenergie?

Nederland heeft een opgave om de CO₂ uitstoot drastisch te reduceren en sluit op dit moment een klimaatakkoord met allerlei partijen, waaronder gemeenten, om dit handen en voeten te geven. Wind op zee, aanpak industrie en landbouw zijn onderdeel van het klimaatakkoord naast dichterbij huis het aardgasvrij maken van wijken en lokale opwek van elektriciteit. Ook de gemeente Sittard-Geleen moet hieraan bijdragen. Zij vindt het ook belangrijk invulling te geven aan die energieopgave en het energieverbruik in de gemeente te verduurzamen. De gemeente Sittard-Geleen heeft zich tot doel gesteld om in 2020 20% van het energieverbruik in de gemeente op te wekken met duurzame energiebronnen. In de gemeente gebeuren al veel goede dingen zoals de inzet van zonne-energie en Het Groene Net, het duurzaam warmtenetwerk waarbij restwarmte van de Biomassacentrale en Chemelot wordt gebruikt om bedrijven en woningen te verwarmen en koelen. Maar er is meer nodig om de doelstellingen te halen. Daarom wil de gemeente ook windenergieprojecten mogelijk maken in de gemeente. De gemeente Sittard-Geleen heeft in 2018 samen met de Provincie Limburg en ontwikkelaar ENGIE Energie Nederland een intentieovereenkomst getekend. Hierin spreken de partijen het voornemen uit om op bedrijventerrein Holtum-Noord een klein windmolenpark van drie windmolens te realiseren. ENGIE onderzoekt momenteel de haalbaarheid van het windpark en omgevingsmanager Mirjam Roorda-Knape onderzoekt in de komende periode samen met betrokkenen, inwoners maar bijvoorbeeld ook energiecoöperaties, hoe het proces vorm kan krijgen.

Waarom op Holtum-Noord?

Er gebeurt veel in dit gebied, dat ontgaat ons niet. We willen de ontwikkelingen in het gebied zo acceptabel mogelijk maken voor de omgeving. Voor windenergie heeft de gemeente Sittard-Geleen in haar omgevingsvisie 2016 aangegeven waar zij windenergie wenselijk vindt. Dit sluit aan bij de gedachte van het POL waarin voorkeursgebieden voor windenergie zijn benoemd, naast uitsluitingsgebieden en overige gebieden waar wind ook mogelijk is. Voorkeursgebieden zijn die gebieden die zich het beste lenen voor plaatsing van de huidige types windturbines, zoals grotere industrieterreinen en ontwikkelingsgebieden voor veehouderij en glastuinbouw. Uitsluitingsgebieden zijn bijvoorbeeld Het Nationaal Landschap Zuid-Limburg, Natura2000 gebieden en het winterbed van de Maas. Aanvullend zijn er milieunormen van toepassing die tot uitsluiting van gebieden leiden, onder andere ten aanzien van geluidhinder. Bij gebieden in de ruimere omgeving van vogelrichtlijnggebieden of gebieden aangewezen voor vleermuizen dient altijd onderzoek plaats te vinden naar mogelijke aanvaringslachtoffers.

In de gemeente Sittard-Geleen zijn de grote bedrijventerreinen (Chemelot, Nedcar, Bedrijvenpark Fortuna, Sittard-Noord, Holtum-Noord) voorkeursgebieden. Binnen Sittard-Geleen zijn meerdere voorkeursgebieden onderzocht. Bedrijventerrein Holtum-Noord is daarbij als geschikte locatie naar voren gekomen. Chemelot viel af vanwege veiligheidsissues, Bedrijvenpark Fortuna vanwege beperkingen door spoor en bebouwing, Nedcar door terugtrekken toenmalige eigenaar (Mitsubishi).

De gemeente heeft de intentie in de toekomst de geschiktheid van andere locaties te onderzoeken. Dit om verdere invulling te geven aan de energieopgave van de gemeente.

Stelt de gemeente eisen aan een ontwikkeling hier?

De gemeente Sittard-Geleen stelt voorwaarden aan een windpark op bedrijventerrein Holtum-Noord. Uiteraard moeten de windmolens voldoen aan alle wettelijke eisen. Daarnaast moet het windpark voordeel opleveren voor direct omwonenden. Dit kan bijvoorbeeld door het financieel participeren, instellen omgevingsfonds of korting op de energierekening. Hoe deze participatie vorm te geven bepalen we graag samen met u.

Proces en waarom dit gesprek?

Dat de molens er komen staat vast en de locatie ook. We willen met u in gesprek over wat deze ontwikkeling voor u betekent en over hoe we dit voor u zo aangenaam mogelijk kunnen maken (bijvoorbeeld profiteren, wenselijkheid mitigerende maatregelen). In het verleden is de omgeving wellicht niet voldoende betrokken, maar we vinden het nu belangrijk dit proces zorgvuldig en met respect voor en met onze omgeving te doorlopen, Dat betekent dat we betrokkenen graag actief informeren, willen horen en (waar mogelijk) betrekken.

Omgevingsmanager Mirjam Roorda-Knape onderzoekt in de komende periode samen met betrokkenen, inwoners maar bijvoorbeeld ook energiecoöperaties, hoe dit proces vorm kan krijgen. Dit dorpsgesprek is onderdeel van dit proces.

Uit gesprekken met diverse dorpsplatforms die al gevoerd zijn blijkt een grote informatiebehoefte. We voorzien daarom nu al dat een aantal themasessies voor de zomer plaats gaan vinden om informatie over bijvoorbeeld geluid en slagschaduw als gevolg van het windpark met u te delen en een excursie naar een ander windpark te organiseren. Maar wij horen graag vanavond van u of u dit ook wenst of andere ideeën heeft. We beseffen ons dat er ook andere cumulatieve ontwikkelingen zijn die meespelen.

Allereerst moet het bestemmingsplan gewijzigd worden. Dat is het moment waarop inwoners en raad ook nog aan zet zijn. De plannen moeten daarna een vergunningstraject doorlopen. Een vergunningaanvraag wordt in de loop van dit jaar verwacht. Ook hier is formeel inspraak in geregeld door middel van zienswijzen. Besluitvorming hierover is volgend jaar voorzien. Daadwerkelijke bouw volgt dan 1 à 2 jaar daarna (2021-2022).

Project Windpark Holtum-Noord

Meer informatie over het project zoals besproken tijdens de dorpsgesprekken vindt u in de infosheet.

Ronde 1 – start 19.00u

Proces

- Hoe zit het met de zorgvuldigheid die de gemeente in acht neemt als het gaat over de gezondheid van de bewoners van de eigen en de buurgemeente? Wij maken ons zorgen over gezondheidsrisico's en laagfrequent geluid.
- In Duitsland wordt gerekend met een minimale afstand van de windmolens tot de eerste woningen van 10 keer de tiphoogte. In dit geval zou dat dus 2 km zijn. Er liggen heel veel woningen binnen die cirkel van 2 km. Hoe gaat de gemeente daar mee om? *Dit windmolenpark voldoet aan de normen zoals die nu in Nederland gehanteerd worden. Desondanks horen wij uw zorgen en blijven we daarover graag met u in gesprek.*
- In de jaren '80 zijn er veel hoogspanningsmasten bij woningen geplaatst. Die worden nu weer weggehaald omdat mensen er ziek van worden. Hoe voorkomen we dat dit hier ook gebeurt? De gemeente heeft hierin een verzorgingsbeginsel te hanteren.
- Alle onderzoeken worden uitgevoerd door bureaus die zijn betaald door Engie. Huurt de gemeente een onafhankelijk bureau in om die onderzoeken te controleren? *Engie is de aanvrager van de vergunning en moet daarom die onderzoeken laten uitvoeren. Straks neemt de gemeente een vergunningbesluit op basis van de ruimtelijke onderbouwing en de onderzoeken die er liggen. De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) gaat in die fase alle onderzoeken toetsen die al zijn gedaan.*
- In 2014 heeft het college Echt-Susteren uitgesproken in dit gebied geen windmolens te willen plaatsen. Hoe gaat het college van Sittard-Geleen hier mee om? *In de omgevingsvisie 2016 van Sittard-Geleen is Holtum-Noord genoemd als zoekgebied. De beide gemeentes zijn in goed overleg met elkaar.*
- In de krant stond dat energiecoöperaties zich hebben teruggetrokken uit dit traject, hoe zit dat? *Energiecoöperaties Sittard-Geleen en Echt-Susteren hebben zich verenigd met Zuidenwind voor dit project. Deze energiecoöperatie heeft gesprekken gevoerd met ENGIE en de gemeente. Tot dusver hebben de gesprekken weinig opgeleverd. De energiecoöperaties kunnen een rol spelen maar alleen als de omwonenden dat ook wensen. Opgemerkt wordt dat het mooi zou zijn als degenen die het dichtst bij wonen het meeste profijt van de molens ervaren.*
- Kan het plan nog van tafel als omwonenden het er niet mee eens zijn? *De gemeenteraad moet nog een besluit nemen. Daarnaast heeft u nog diverse inspraak- en bezwaarmogelijkheden.*
- Gesuggereerd wordt de bekendmaking van besluiten te verbeteren.

Informatie over windmolens

- Hoe hoog worden de windmolens? *Ze worden, afhankelijk van het gekozen model, tussen 200 en 220 meter hoog (tiphoogte = paal + blad).*
- Is er nog een extra veiligheidsbuffer in acht genomen rond Natura 2000? De Natuur- en milieufederatie Limburg heeft een advies afgegeven en raadt hiermee af in dit gebied windmolens te plaatsen. Dit advies wordt op de website gepubliceerd.
- Zijn de havens in het gebied gemeentelijke havens? *Ja.*
- Welk effect hebben de molens op mijn landbouwbedrijf? Wat is het effect van het geluid en de verlichting op de molens op mijn vee? *Op 23 mei kunt u meer informatie krijgen over slagschaduw en geluid in relatie tot uw woning of bedrijf.*
- Zijn windmolens rendabel op deze plek? Kunnen ze niet beter op zee worden geplaatst? Is subsidie nodig om ze hier rendabel te maken? *Alle windparken in*

Nederland worden opgezet met subsidie, tot voor kort ook die op zee. Daarnaast is wind op land nodig om aan de energiebehoefte te kunnen voldoen.

- *Waarom komen de molens hier en niet op een andere plek in de gemeente Sittard-Geleen? We hebben te maken met uitsluitingsgebieden (alles ten zuiden van Sittard – Nationaal Landschap) en voorkeursgebieden (de grote industrieterreinen). Binnen de industrieterreinen vallen weer locaties af om technische- of veiligheidsredenen, bijvoorbeeld vanwege spoorlijnen, vliegroutes of hogedruk gasleidingen. We verkennen binnen de gemeente Sittard-Geleen overigens aanvullende posities (bijvoorbeeld in de omgeving van VDL NedCar) omdat zelfs met deze drie molens niet aan de energiebehoefte voor duurzame energie kan worden voldaan.*
- *Waarom per sé windenergie? Op Chemelot is onlangs een groot zonnepark aangelegd. Dat klopt. We gaan ook voor de aanleg van zonne-energie installaties, bijvoorbeeld op de hallen van Van der Leyen, VDL NedCar, etc. Maar dat alleen is niet voldoende. Windenergie is daarnaast evengoed nodig om te kunnen voorzien in de duurzame energiebehoefte voor Sittard-Geleen.*
- *Wordt er ook nog onderzoek gedaan naar andere type turbines, bijvoorbeeld een Maglevturbine waarbij je aan de buitenkant niks ziet draaien? Er zijn nog geen molens gekozen dus dat kan zeker worden onderzocht.*

Effecten komst windmolens

- *Wij maken ons zorgen over het cumulatieve effect van de verschillende soorten geluidshinder in het gebied. Men ervaart veel geluidshinder van de snelweg en de scheepvaart van het kanaal. Wat is het effect van het geluid van de windmolens hierop? En wat horen we hiervan 's nachts? Het geluid van de windmolens valt waarschijnlijk weg in het omgevingsgeluid dus ze zullen niet hoorbaar zijn in Roosteren en Dieteren. Per geluidsbron geldt een wettelijke norm. Daarnaast wordt gekeken naar de totale belasting van alle geluidsbronnen in het gebied. Die afweging maakt de gemeente bij het verlenen van de omgevingsvergunning.*
- *Welke bronnen worden in die cumulatie meegenomen? Tijdens de themabijeenkomst op 23 mei zullen geluidsexperts hier dieper op in gaan.*
- *Kan per molen worden aangegeven wat de te verwachten slagschaduw is? Ja, het rapport met onderzoeksgegevens over slagschaduw wordt op de website geplaatst. Echter liggen de molens zo ver van Roosteren en Dieteren dat hier geen slagschaduw wordt verwacht.*
- *De gemeente heeft in de intentieovereenkomst opgenomen dat er een profijtplan moet worden opgesteld zodat omwonenden kunnen profiteren van de windmolens. Omwonenden zijn van harte uitgenodigd mee te denken over hoe een dergelijk profijtplan er uit kan komen te zien. Dat kan in de vorm van een omgevingsfonds, deelname in een energiecoöperatie, korting op de energierekening, etc.*

Ronde 2 – start 20.00u

Proces

- Wie is de vergunningverlenende instantie? *De Provincie Limburg zal dit delegeren aan de gemeente Sittard-Geleen.*
- De dorpsraad van Susteren is niet uitgenodigd in die hoedanigheid maar vanavond desondanks aanwezig en wil graag op de hoogte worden gehouden over de voortgang. *Er is gesproken met andere vertegenwoordigers uit Baakhoven maar uiteraard wordt de dorpsraad Susteren in het vervolg ook geïnformeerd.*
- Een omwonende merkt op dat hij heeft geprobeerd een eigen windmolen te plaatsen maar dit is niet gelukt.
- In de krant stond dat energiecoöperaties zich hebben teruggetrokken uit dit traject, hoe zit dat?
Energiecoöperaties Sittard-Geleen en Echt-Susteren hebben zich verenigd met Zuidenwind voor dit project. Deze energiecoöperatie heeft gesprekken gevoerd met ENGIE en de gemeente. Tot dusver hebben de gesprekken weinig opgeleverd. De energiecoöperaties kunnen een rol spelen maar alleen als de omwonenden dat ook wensen. Opgemerkt wordt dat het mooi zou zijn als degenen die het dichtst bij wonen het meeste profijt van de molens ervaren.
- Hoe kan de omgeving profiteren van de komst van de windmolens? *De gemeente heeft in de intentieovereenkomst opgenomen dat er een profijtplan moet worden opgesteld zodat omwonenden kunnen profiteren van de windmolens. Omwonenden zijn van harte uitgenodigd mee te denken over hoe een dergelijk profijtplan er uit kan komen te zien. Dat kan in de vorm van een omgevingsfonds, deelname in een energiecoöperatie, korting op de energierekening, etc. Er is tijdens de themabijeenkomst meer informatie beschikbaar over participatiemogelijkheden.*
- Hoe is het gevoel op basis van de dorpsgesprekken die al hebben plaatsgevonden over de komst van de molens? *De mening van de omwonenden ten aanzien van de komst van de molens verschilt. In algemene zin is er logischerwijs meer weerstand bij omwonenden die het dichtst bij de molens wonen. Men geeft aan met name hinder te ervaren van de cumulatieve ontwikkelingen in het gebied.*
- Welke invloed heeft de Gemeente Echt-Susteren op dit proces? *De gemeente zit aan tafel om er voor te zorgen dat haar inwoners goed geïnformeerd worden. Inhoudelijk heeft de gemeente geen inspraak in de besluitvorming maar ze kan vragen stellen, adviseren en inspraak hebben in de ruimtelijke procedure. De gemeente Echt-Susteren heeft geen formele rol in de vergunningverlening. Tegelijkertijd zal de gemeente Echt-Susteren ook voor een duurzaamheidsopgave worden gesteld en dus duurzame energie moeten realiseren.*
- Hoe ziet de planning er nu uit? *De vergunningaanvraag wordt in de loop van dit jaar verwacht. De ontwerpvergunning en inspraakprocedure vallen dan in 2020 en de mogelijke bouw van de molens kan dan starten in 2021 of 2022.*

Informatie over windmolens

- Hoeveel windmolens gaat Sittard-Geleen in totaal (in de hele gemeente) plaatsen? *Dat is nog niet duidelijk. De gemeente moet 9 petajoule opwekken om in de eigen energiebehoefte (exclusief Chemelot) te kunnen voorzien. Dat is een enorme uitdaging en we zijn beperkt in de mogelijkheden. Een combinatie van wind- en zonne-energie is daarom nodig.*
- Welk percentage van de benodigde 9 petajoule brengen deze 3 windmolens op? *9 petajoule is het totale energieverbruik van de gemeente Sittard-Geleen. Dit is*

inclusief warmte. Slechts een deel van deze 9 petajoule zal in de vorm van elektriciteit duurzaam moeten worden opgewekt.

- *Is 9 petajoule ook de opdracht die de gemeente Sittard-Geleen heeft gekregen? Nee, dit is de opdracht die de gemeente zichzelf heeft opgelegd. Vanuit de RES moet de opdracht voor Sittard-Geleen nog duidelijk worden. Ook de gemeente Echt-Susteren krijgt dan een taakstelling.*
- *Waarom komen de molens hier en niet op een andere plek in de gemeente Sittard-Geleen? In Duitsland staan de molens vlak bij de grens. Waarom kunnen er geen molens aan de Nederlandse kant van de grens bij? We hebben te maken met uitsluitingsgebieden, zoals bijvoorbeeld het Nationaal Landschap (alles ten zuiden van Sittard) en voorkeursgebieden (de grote industrieterreinen). Binnen de industrieterreinen vallen weer locaties af om technische- of veiligheidsredenen, bijvoorbeeld vanwege spoorlijnen, vliegroutes of hogedruk gasleidingen. We verkennen binnen de gemeente Sittard-Geleen overigens aanvullende posities (bijvoorbeeld in de omgeving van VDL NedCar) omdat zelfs met deze drie molens niet aan de energiebehoefte voor duurzame energie kan worden voldaan.*
- *Zijn de veiligheidseisen voor Chemelot anders dan voor Holtum-Noord? Ja.*
- *Is er een calamiteitenplan voor de windmolens? Dit zal worden opgesteld in de fase van bouw en exploitatie maar ENGIE kan worden gevraagd hier iets over te zeggen tijdens de themasessie van 23 mei .*
- *Is er ook gekeken naar waterstof voor het opwekken (opslaan) van duurzame energie? Op dit moment kan de gemeente nog niet zelf energie opslaan in de vorm van waterstof maar dit wordt zeker onderzocht in het kader van het Smart Grid project.*
- *Na hoeveel tijd zijn de windmolens afgeschreven? In een businesscase wordt gerekend met een businesscase van 15 jaar. Een windmolen moet 6 maanden draaien om de energie die is gebruikt voor de productie ervan terug te winnen. Gevraagd wordt uit te rekenen wat een windmolen in totaal oplevert.*

Effecten komst windmolens

- *Opgemerkt wordt dat men de noodzaak voor de komst van de molens begrijpt en dat de molens in Duitsland meer zichtbaar zijn dan de molens die er nu bij komen.*
- *Hoe ver draagt het geluid? Bij een afstand van 2 km hoor je de windmolens niet. Het geluid van de windmolens valt waarschijnlijk weg in het omgevingsgeluid dus ze zullen niet hoorbaar zijn in Roosteren en Dieteren. Per geluidsbron geldt een wettelijke norm. Daarnaast wordt gekeken naar de totale belasting van alle geluidsbronnen in het gebied. Die afweging maakt de gemeente bij het verlenen van de omgevingsvergunning. Tijdens de themabijeenkomst op 23 mei zullen geluidsexperts hier dieper op in gaan.*
- *Hoeveel laagfrequent geluid produceren de molens? Gaan de molens meer geluid maken als ze ouder worden? Tijdens de themabijeenkomst op 23 mei zullen geluidsexperts hier dieper op in gaan.*
- *Hoe gaat de gemeente de onderzoeken controleren? Het is vreemd dat de gemeente als belanghebbende zelf de rapporten gaat keuren. Engie is de aanvrager van de vergunning en moet daarom de onderzoeken laten uitvoeren. Straks neemt de gemeente een vergunningbesluit op basis van de ruimtelijke onderbouwing en de onderzoeken die er liggen. De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) gaat in die fase alle onderzoeken toetsen die al zijn gedaan. De RUD is een onafhankelijke dienst die in opdracht van de gemeente werkt. Iedereen krijgt volledige inzage in de*

onderzoeken die zijn gedaan en kan zelf, indien gewenst, onafhankelijke contraexpertise inschakelen.

- *Hoe onafhankelijk is de RUD Zuid-Limburg? Wat is de RUD? Wat doet de RUD? Wat mogen omwonenden verwachten van de RUD? Informatie over de RUD zal op de website worden geplaatst.*
- *Hoe zit het met de belasting van het energienet? Is dit meegenomen bij de afweging tussen wind- en zonne-energie? In nauw overleg met Enexis wordt verkend wat het net aankan en welke opslagmogelijkheden er zijn. Bovendien zitten op industrieterreinen ook grootverbruikers van energie die de energie rechtstreeks zouden kunnen gebruiken.*
- *Als de komst van de molens heel veel schade oplevert voor vogels, komen de molens er dan niet? Het effect op de natuur is een belangrijk onderdeel van de onderzoeken die worden gedaan ter voorbereiding. Als niet aan de norm kan worden voldaan, zal er ook geen vergunning worden verleend.*